

ΤΟ ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΛΟ

- 19 «'Οτ' εἶχα κάτουθε βάθος βουνοῦ
καὶ ὁμοῦ πορφυρὴ σκοτεινιά,
κ' ἐνθ' ἔχαν ἀκοπὴ νέκρα τ' αὐτιά,
τὰ μάτια κυτοῦσαν τῆ φροῖκη βυθοῦ,
ποῦ μὲς ταῖς ταρτάρειαις του δειόνταν σχισμάδες
δρακόνια καὶ ἀσκάλαβοι κ' ἄλλαις μαυράδες».
- 20 «Μαῦρα βρουάζαν καὶ ἀνάκατα ἐκεῖ
'σάν δὺςμορφοὶ σβῶλοι στριφτὰ
ἢ ρίμαις, πῶχουν ἀγκίδια φροχτά,
τὸ τέρας ἢ σφύραϊνα, ἢ τόσο δεινί,
καὶ ὡς θάλασσας ἕϊαινα δείχνει 'ς ἐμένα
φοβέρισμα ὁ πόρφυρας δόντι' ἀγριεμένα».
- 21 «'Εκεῖ κρεμάμενος τρόμο ἀγρικῶ,
ἐγὼ νὰ 'μαι ἢ μόνη καρδιά,
ποῦ ζῆ μὲ ἰσκιαστρα μὲς τὴν ἐρμιά,
'ς ἀνέλλιδο βάθος, μακρὰ 'π' τὸν ἠχὸ
τῆς παρηγορήτρας τοῦ ἀνθρώπου ὀμιλίας,
μὲ τέρατα ὁμοῦ τῆς πικρῆς μοναξίας».
- 22 «Μοῦ ἐφροξε ὁ νοῦς· πλοκαμοὺς ἰδοῦ σειεῖ
συρτὰ πρὸς ἐμένα ἐκατὸ
θεριό, ποῦ θε νὰ μ' ἀδράξη· ἀπολνῶ
'ς τοῦ τρόμου τὴν τρέλλα κοράλλου κλαρί,
ὁποῦ ἐσφύγγα· ἀμέσως μὲ λύσσα μ' ἀρπάζει
τὸ ρεῦμα—εὐτυχία ποῦ ἀπάνου μὲ βγάξει».
- 23 Σχεδὸν ξιπιάσθη 'ς τὸ διήγημ' αὐτὸ
ὁ ρῆγας καὶ λέγει τοῦ νιοῦ
«Δικὴ σου ἢ κούπα· κ' ἰδοῦ τοῦ χεριοῦ
τὸ πλειό μου σοῦ τάζω πετράδι ἀκριβό,
ἂν ἤθελες πάλι τολμῶντας μοῦ μάθη
τί στέκει μὲς τ' ἄκρα τῆς θάλασσας βάθου».
- 24 Τὸ ἀκού' ἢ κόρη κ' εὐθύς λαχταρεῖ
καὶ λέγει μὲ χεῖλη γλυκὰ
«Πατέρα, φθάνουν παιγνίδια σκληρά!
Σοῦ βάσταξε ἀγῶνα, ποῦ δὲν εἰμπορεῖ
κάνεις, καὶ ἂν τὸν πόθο δὲν ἦδες δαμάση
προσκάλεσε ἰππότη νὰ τὸν ξεπεράση».
- 25 Τὴν κούπ' ἀδράχνει του ὁ ρῆγας εὐθύς
καὶ μὲς τὸ βυθὸ τὴν πετᾶ·
«'Αν πάλι μιὰ μοῦ τὴ φέρης φορὰ,
ὁ πρῶτος ἰππότης μου θὰ 'σαι καὶ αὐτῆς
τὰ χεῖλη, ποῦ σπλάχνος γιὰ σὲ δείχνουν τώρα,
φιλεῖς ὡς νυμφίος 'ς τὴν ἴδια τὴν ὥρα».
- 26 Οὐράνια παίρνει τον τότες ἀνδριά,
τοῦ ἀστράφτ' ἢ βλεῖν τὰ τολμηρῶ,
θωρεῖ ποῦ κόκκινη ἐγίνη καὶ ἀχνῆ
ἢ εὐμορφ' εἰδῆ της σὲ λιγοθυμιά,
καὶ ὁ πόθος γιὰ τέτοιο βραβεῖο 'ς τὰ κάτω
τὸν σπρώχνει καὶ ὀρμᾶ ἢ ζωῆς, ἢ θανάτου.
- 27 Καὶ ἀκοῦν τὸ κῆμα, ποῦ ἀπάνου γυρνᾶ,
καὶ ἀχὸς προμηνᾶ το βροντῆς,
καὶ σκυφτουν κάτω μὲ βλέμμα στοργῆς·
ἐρχόνταν, ἐρχόνταν τὰ πλῆθη νερά,
βογγοῦσαν ἀπάνου, βογγοῦσαν 'ς τὰ βάθου,
πλὴν δὲν ξαναφέραν τὸν νέο ποῦ ἐχάθη.

Κάθισε ὁ νέος ὁ μουσικὸς στὴν καρέγλα, καὶ ἄρχισε νὰ παίζη τὸ βιολοντσέλλο. Μὲ τὴν πρώτη του δοξάριὰ βγήκε ἓνας γλυκὸς καὶ θλιβερός στεναγμὸς. Κατόπι ἦρθαν οἱ ἄλλες οἱ δοξαριές, ἢ μιὰ πᾶς στὴν ἄλλη, καθεμιὰ μὲ διαφορετικὴ γλύκα, μὲ διαφορετικὸ πόνο, καὶ ὡς τόσο ὅλες ἓνα πρᾶμα σοῦ ἔλεγαν, μιὰ λύπη, ἓναν καημὸ. Τὸν καημὸ μιὰς ἐποχῆς ποῦ πέρασε, καὶ ποῦ δὲ θὰ ξανάρθη. Εἶτανε δυὸ μελωδίες μὲσα στὸ σκοπὸ· ἢ μιὰ ἢ μελωδία σέφερενε στὴν ἀγάπη τῆς νιότης, ποῦ κάθε της λέξη καὶ κάθε της στοχασμὸς εἶτανε σάν τοὺς τόνους αὐτῆς τώρα τῆς μουσικῆς, βαθειούς, γλυκοὺς καὶ καθάρια παιγμένους. Ἡ ἄλλη ἢ μελωδία ἤρχονταν καὶ κρυφομιλοῦσε μὲς στὴν ψυχὴ σου καὶ σοῦ ἔλεγε πῶς ἢ εἰκόνα ἐκείνη τῆς παλιᾶς τῆς ἀγάπης εἶνε μακριὰ, πολὺ μακριὰ, πῶς εἶναι περασμένη καὶ πῶς δὲ θὰ ξανάρθη. Κι ὅ,τι πήγαινε ἢ ψυχὴ σου ν' ἀναστενάξη, πρόκαμνε τῶργανο καὶ σοῦ τὸν ἔκφραζε τὸν καημὸ της, κ' ἔλεγε πῶς ἦταν ἢ ψυχὴ σου ἐκείνη ἢ μουσικὴ. Σ' ἔπιανε τότες ἀνατριχίλλα παράξενη, σοῦ ἐρχότανε νὰ πᾶς καὶ νὰ τ' ἀγκαλιάσης ἐκεῖνο τῶργανο τὸ ζωντανό, τὸ συμπαθητικὸ, τὸ καρδιοκαμένο, ποῦ σοῦ λείει ὅσα στόμα νὰ λαλήση καὶ κοντύλι νὰ γράψη δὲν μπόρεσε, ποῦ πλημμυρίζει τὸν ἀέρα μὲ τὰ κρυφότερα καρδιοχτύπια, μὲ τίς κρυφότερες λαχτάρεις τῆς πονεμένης καρδιάς μας.

Σταμάτησε τῶργανο, κ' ἔμεινε ἢ ψυχὴ μου συγκινημένη κ' εὐχαριστημένη, ποῦ ἂν δὲν τὴν ἐνοιωσαν ἄλλοι, τὴν ἐνοιωσ' ἓνα βιολοντσέλλο. Σηκώθησαν κ' ἔφυγαν ὅλοι, κ' ἔμεινε ὁ μουσικὸς καὶ τόβαλε στὴ μαύρη τῆ θήκη του τῶργανο. Κι ἄρχισα νὰ τοῦ λέγω τί ἀξιοθαύμαστο πρᾶμα αὐτὸ τὸ μεγάλο βιολί, ἓνα ξύλινο κουτί ἐκεῖ πέρα μὲ μερικὲς κόνδες, καὶ νὰ σοῦ βγάξη τόσο βαθυσήμαντες μελωδίες.

— Τὸ βλέπεις αὐτό; μοῦ λείει, δείχνοντας τὸ δοξάρι· δίχως αὐτό, τὸ βιολοντσέλλο τίποτις νὰ πῆ δὲν μπορεῖ.

— Μὰ γιὰ τὴν τέχνη, τί λές; τοῦ κάνω τότες. Εἶναι δίκηιο νὰ τὴ θυμούμαστε καὶ τὴν τέχνη.

— Ναι, εἶνε φυσικὰ κ' ἢ τέχνη. Μὰ πάλι μῆτε τὸ δοξάρι, μῆτε ἢ τέχνη δὲ θὰ σώνανε νὰ κάμουν τὴ ψυχὴ σου νὰ πονέση ἂν δὲ βρίσκονταν ἄνθρωπος ποῦ ἔπαθε ὅσα ἔπαθες, κ' ἐνοιωσε ὅσα ἐνοιωσες καὶ τᾶστρωσε ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ χαρτί.

Καὶ κούνησα σοβαρὰ τὸ κεφάλι μου καὶ τὸ κατάλαβα πῶς δὲν εἶταν τὸ βιολοντσέλλο, μῆτε ὁ μουσικὸς ποῦ μὲ μάγεψε, μόνο μιὰν ἄλλη καρδιά ποῦ ἔπαθε καὶ πόνεσε καὶ κείνη σάν τίς δικές μας καρδιές, κ' ἔρχεται κάθε λίγο καὶ μᾶς λείει τὸν πόνο της καὶ τὸν πόνο μας σὲ γλῶσσα οὐράνια.

A. E.

